

InnDigit Alat

Procjena stepena digitalizacije i inovativnosti

**Nizak nivo
digitalizacije i inovativnosti**

Nizak nivo digitalizacije i inovativnosti

Na osnovu podataka iz upitnika, nivo digitalne zrelosti i inovativnosti je nizak.

Većina kompanija u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini se nalazi u početnim fazama digitalne transformacije. Sve kompanije se moraju digitalizovati kako bi bile konkurentne na tržištu.

Nizak nivo digitalizacije u kompaniji označava nedostatak usklađenosti sa savremenim digitalnim standardima i tehnologijama. To znači da postoje prilike i mogućnosti za unapređenje efikasnosti poslovnih procesa i to najčešće tako što se mijenjaju prakse kao što su:

- ručno upravljanje podacima,
- upotreba zastarjelih informacionih sistema i
- nedostatak integracije između različitih funkcija unutar organizacije.

Ova situacija za rezultat ima sporije donošenje odluka, manjak agilnosti u prilagođavanju promjenama na tržištu, te ograničene kapacitete za razvoj inovacija.

Kompanije u ovoj kategoriji još uvek nemaju razvijene digitalne strategije, te primjena digitalnih tehnologija nije strateški prioritet i funkcionišu po analognom sistemu. Digitalne tehnologije se uglavnom vode ručno, a poslovni procesi su neefikasni i podložni pogreškama zbog nedostatka digitalne automatizacije.

Kada je riječ o odnosu prema kupcima, usluge kompanija u ovoj kategoriji često nisu dovoljno prilagođene potrebama kupaca, a zbog ograničenih kanala komunikacije sporije odgovaraju na njegove zahtjeve. Digitalna transformacija u svojoj osnovi ima težnju ka zadovoljnom kupcu.

Kompanije ove kategorije obično zaostaju za konkurencijom kada je u pitanju nivo ulaganja u digitalne alate neophodne za transformaciju poslovanja, te nedovoljno ulažu u izgradnju digitalnih kompetencija zaposlenih, što može smanjiti produktivnost. Zaposleni na niskom nivou digitalne zrelosti često nisu okrenuti ka inovacijama, a nedostatak pristupa savremenim tehnologijama može ograničiti njihovu sposobnost prilagođavanja promjenama.

PREPORUKA:

Kompanije sa niskim nivoom digitalizacije i inovativnosti treba da započnu proces transformacije poslovnih procesa, obuke zaposlenih, saradnje sa vanjskim partnerima i unapređenja odnosa sa kupcima kako bi se podstakao razvoj i rast preduzeća.

Prvi korak u ovom procesu je osigurati strateški pristup digitalnoj transformaciji što je lako obezbjediti uz podršku Centra za digitalnu transformaciju Privredne komore Republike Srpske. CDT PK RS je jedinstven servis za sve kompanije koje su u početnoj fazi digitalne transformacije ili nisu zadovoljni svojim dosadašnjim postignućima na ovom polju.

Odgovori iz InnDigit Alata upućuju na to da je kompanija u dijelu strateškog pristupa procesu digitalne transformacije na niskom nivou. Ukoliko vizija digitalne transformacije nije razvijena i najviše rukovodstvo samo deklarativno podržava digitalnu transformaciju, potrebno je motivisati donošenje strateških odluka na ovom polju, te započeti proces digitalne transformacije. Nakon definisanja vizije i ciljeva digitalnog puta, slijedi usklađivanje tih ciljeva sa poslovnim strategijama. Razvijena sveobuhvatna digitalna strategija ključna je za postizanje uspjeha. Ovo uključuje analizu trenutnih procesa, identifikaciju ključnih područja za digitalizaciju i planiranje koraka ka implementaciji. Vrijeme je za izradu mape puta digitalne transformacije. U saradnji sa Centrom za digitalnu transformaciju Privredne komore će ovaj plan biti najlakše izrađen, a zatim i proveden.

Rezultati analize odgovora upućuju na to da je kompanija u dijelu digitalne transformacije poslovnog procesa na niskom nivou. Investiranje u modernu tehnološku infrastrukturu okosnica je digitalne transformacije kompanije. To je i najvidljiviji dio, koji dodatno motivise kolektiv na stalno unapređenje. Ukoliko kompanija razmotri mogućnosti upotrebe računarstva u oblaku, naprednih analitičkih alata i vještačke inteligencije u poslovanju te odluči da što više automatizuje procese, učiniće mnogo za svoju održivost. Centar za digitalnu transformaciju ima obučene konsultante koji, nakon donesene odluke o unapređenju procesa, kompaniji pomažu da strukturisano i na najefikasniji način primjeni nova rješenja.

Odgovori iz oblasti Marketing InnDigit Alata ukazuju da je kompanija u ovoj oblasti digitalne transformacije postiže niske rezultate. To znači da je kompanija nije prepoznala da digitalna transformacija marketinga može značajno unaprijediti efikasnost komunikacije s ciljnim auditorijumom, povećati angažovanje kupaca i poboljšati ukupno iskustvo kupovine. Savremeni alati u ovoj oblasti kompanijama pomažu da bolje razumiju profil ciljne publike i ponude personalizovan sadržaj koji odgovara potrebama svakog pojedinačnog kupca. Upotreba rješenja za automatizaciju marketinga olakšava proces, štedi vrijeme i povećava efikasnost. Vještačka inteligencija je omogućila mnogo bolju analizu podataka, te predviđanje ponašanja kupaca. Ostale oblasti na kojima kompanija treba da djeluje pri digitalnoj transformaciji svog marketinga su društvene mreže, mjerenje performansi, mobilni marketing, razvoj online zajednice...

InnDigit Alat procjenjuje nizak nivo zrelosti za digitalnu transformaciju kompanije u oblasti finansija. Prema tome, kompanija nije uspješna u upotrebi savremenih alata za računovodstvo i finansije, te ne koristi sve mogućnosti kada su u pitanju načini i izvori finansiranja akcija digitalne transformacije u kompaniji. InfoBiz je platforma Privredne komore Republike Srpske na kojoj su ažurne informacije u vezi sa ekosistemom za digitalnu transformaciju naših privrednih društava infobiz.komorars.ba

Izazovi koji stoje pred prerađivačkom industrijom naše zemlje u oblasti digitalizacije poslovanja su veliki, međutim oblasti kao što su prerada drveta i metala su prepoznate kao ključna područja intervencije najvećeg broja akcija podrške provedenih na temu digitalizacije. Stoga, ne posustajte, ukoliko se osvrnete oko sebe postoje organizacije i institucije koje će vam pomoći u tranziciji ka novim tehnologijama i modelima poslovanja. Vaša prva kontakt tačka je Centar za digitalnu transformaciju Privredne komore Republike Srpske.

Ne postoji organizacija koja nije inovativna, već samo ona koje ne zna prepoznati i iskoristiti ideje. Identifikovati prilike za inovacije i podržati istraživanje i razvoj te stvarati podsticajno okruženje koje uči iz grešaka, nije lako. U tome vam može pomoći [digitalni inovacioni hab IDEMO](#).

S obzirom da ne koristite digitalne alate u poslovanju, potrebno je da se upoznate sa prednostima i prijetnjama koje preduzeću donosi digitalna transformacija. Ovo je zadatak kojem je potrebno pristupiti strateški i sistematizovano. Centar za digitalnu transformaciju PK RS je jedinstvena institucija koja u Srpskoj nudi sveobuhvatne savjetodavne usluge i metodologiju za digitalnu transformaciju privrednih subjekata.

Iako je broj elektronskih usluga organa uprave koje imamo na raspolaganju mali, korišćenje ovih alata vam može uštediti vrijeme i smanjiti broj grešaka u radu. Potrebno je da uložite malo vremena za informisanje o raspoloživim servisima poreskih uprava i/ili banke, te malo više za obuku za korišćenje tih servisa, ali ćete zato smanjiti broj posjeta ovim organizacijama i ostaće vam više vremena za neke složenije operacije. Stoga, posjetite internet stranice nadležnih institucija prije nego odete lično "da nosite papire".

Proces digitalne transformacije privrede zahtjeva strateški pristup, kako u analizi trenutne situacije, tako i u planiranju budućih aktivnosti, odnosno kreiranju digitalne strategije i pronalaženju optimalnih digitalnih rješenja na tržištu u skladu sa potrebama preduzeća. Centar za digitalnu transformaciju Privredne komore Republike Srpske pruža sveobuhvatnu podršku preduzećima na polju digitalne transformacije.

Odgovori iz InnDigit Alata upućuju na to da su akcije kompanije u vezi razvoja vještina zaposlenih za proces digitalne transformacije ocijenjene niskom ocjenom. To znači da je kompanija nije prepoznala značaj osnaživanja zaposlenih digitalnim vještinama za uspjeh transformacije. Edukacija i trening zaposlenih za korišćenje novih tehnologija i alata ključni su za dobar efekat digitalne transformacije kompanije. Centar za digitalnu transformaciju veliki dio svojih kapaciteta posvećuje akcijama koje se tiču razvoja znanja donosioca odluka i svih članova kolektiva domaćih kompanija u vezi sa digitalnim vještinama i tržišnim trendovima.

Implemented by

Centar za digitalnu transformaciju
Privredne komore Republike Srpske
Branka Ćopića 6, 78000 Banja Luka
Telefon: 051 493 138
e-mail: cdt.pkr@komorars.ba

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
UNIVERSITY OF BANJA LUKA
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ
FACULTY OF MECHANICAL ENGINEERING

